Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2025)0145

Euroopa Investeerimispanga finantstegevuse 2024. aasta aruanne

Euroopa Parlamendi 8. juuli 2025. aasta resolutsioon Euroopa Investeerimispanga finantstegevuse 2024. aasta aruande kohta (2024/2053(INI))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 2 ja 3,

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 15, 126, 174, 175, 177, 208, 209, 271, 308 ja 309 ning protokolli nr 5 Euroopa Investeerimispanga (EIP) põhikirja kohta,

– võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikleid 41–43,

– võttes arvesse 30. jaanuaril 2025 avaldatud EIP Grupi 2024. aasta tegevusaruannet „Priorities for prosperity“ (Jõukuse prioriteedid),

– võttes arvesse EIP 5. märtsi 2025. aasta investeerimisaruannet 2024/2025 „Innovation, integration and simplification in Europe“ (Innovatsioon, integratsioon ja lihtsustamine Euroopas),

– võttes arvesse 21. juunil 2024 avaldatud EIP Grupi 2024.–2027. aasta strateegilist tegevuskava,

– võttes arvesse 9. veebruaril 2024 avaldatud EIP Grupi 2024.–2026. aasta tegevuskava ja 30. jaanuaril 2025 avaldatud EIP Grupi 2025.–2027. aasta tegevuskava,

– võttes arvesse G20 tellitud mitmepoolsete arengupankade kapitali adekvaatsuse raamistike läbivaatamist,

– võttes arvesse nõukogu 11. märtsi 2025. aasta otsust (EL) 2025/504, millega muudetakse protokolli nr 5 Euroopa Investeerimispanga põhikirja kohta[1],

– võttes arvesse EIP juhatajate nõukogu 21. märtsi 2025. aasta otsust,

– võttes arvesse 13. oktoobril 2021 avaldatud EIP 2021.–2027. aasta ühtekuuluvussuunitlust,

– võttes arvesse EIP Euroopa tehnoloogialiidrite algatuse (ETCI) käivitamist 13. veebruaril 2023,

– võttes arvesse 15. juulil 2024 avaldatud EIP Grupi kolmandat aastaaruannet EIP Grupi tegevuse kohta ELi ühtekuuluvuspiirkondades,

– võttes arvesse EIP 2. veebruari 2022. aasta keskkonna- ja sotsiaalstandardeid,

– võttes arvesse 25. juulil 2024 avaldatud EIP Grupi 2023. aasta kliimapanga tegevuskava eduaruannet,

– võttes arvesse Euroopa sotsiaalõiguste sammast,

– võttes arvesse EIP Grupi analüüsi ja sidusrühmadega konsulteerimise peamisi tulemusi, mida tutvustati 18. juulil 2024 toimunud EIP eluasemeteemalisel seminaril,

– võttes arvesse EIP 6. märtsi 2025. aasta pressiteadet selle kohta, et Euroopa Komisjon ja EIP Grupp panevad aluse uuele üleeuroopalisele taskukohastesse ja kestlikesse eluasemetesse investeerimise platvormile,

– võttes arvesse EIP presidendi Nadia Calviño 4. märtsi 2025. aasta kirja ELi juhtidele,

– võttes arvesse EIP Grupi julgeoleku- ja kaitsetööstuse tegevuskava, mida tutvustati nõukogu (majandus- ja rahandusküsimused) 12. aprilli 2024. aasta istungil Luxembourgis,

– võttes arvesse EIP 14. juuli 2022. aasta rahastamiskõlblikkuse, välistatud tegevuste ja väljajäetud sektorite ajakohastatud loetelu,

– võttes arvesse 13. juunil 2024 avaldatud EIP Globali mõjuaruannet 2023/2024,

– võttes arvesse 11. novembril 2021 allkirjastatud Euroopa Komisjoni, Euroopa Kontrollikoja ja Euroopa Investeerimispanga vahelist kolmepoolset lepingut,

---

[1] ELT L, 2025/504, 14.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/504/oj.

– võttes arvesse 13. novembril 2018 avaldatud EIP Grupi kaebuste lahendamise mehhanismi menetlusi,

– võttes arvesse EIP Grupi 14. oktoobri 2024. aasta dokumenti „Diversity, Equity and Inclusion at the EIB Group“ (Mitmekesisus, võrdsus ja kaasamine EIP Grupis),

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi uuringuteenistuse 2023. aasta veebruaris avaldatud uuringut „Increasing European added value in an age of global challenges. Mapping the cost of non-Europe (2022-2032)“ (Euroopa lisaväärtuse suurendamine üleilmsete probleemide ajastul. Euroopa mõõtme puudumisest tulenevate kulude kaardistamine (2022–2032)),

– võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 1. detsembri 2021. aasta ühisteatist „Global Gateway“ (JOIN(2021)0030),

– võttes arvesse Euroopa Komisjoni 11. jaanuaril 2024 avaldatud uuringut „Access to equity financing for European defence SMEs“ (Euroopa kaitsesektori VKEde juurdepääs omakapitali kaudu rahastamisele)[2] ;

– võttes arvesse Enrico Letta 17. aprilli 2024. aasta aruannet „Much more than a market“ (Palju enamat kui turg),

– võttes arvesse Christian Noyeri 25. aprilli 2024. aasta aruannet „Developing European capital markets to finance the future“ (Euroopa kapitaliturgude arendamine tuleviku rahastamiseks),

– võttes arvesse Mario Draghi 9. septembri 2024. aasta aruannet Euroopa konkurentsivõime tuleviku kohta,

– võttes arvesse Sauli Niinistö 30. oktoobri 2024. aasta aruannet „Safer Together – Strengthening Europe’s Civilian and Military Preparedness and Readiness“ (Ühiselt turvalisem – Euroopa tsiviil- ja sõjalise valmisoleku tugevdamine),

– võttes arvesse komisjoni 29. jaanuari 2025. aasta teatist „ELi konkurentsivõime kompass“ (COM(2025)0030),

– võttes arvesse komisjoni 11. veebruari 2025. aasta teatist „Komisjoni tööprogramm 2025“ (COM(2025)0045),

– võttes arvesse komisjoni 11. veebruari 2025. aasta teatist „Järgmise mitmeaastase finantsraamistiku koostamise tegevuskava“ (COM(2025)0046),

---

[2] Euroopa Komisjon: Kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraat, „Access to equity financing for European defence SMEs“, Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2024, https://data.europa.eu/doi/10.2889/698738.

– võttes arvesse komisjoni 26. veebruari 2025. aasta teatist „Puhta tööstuse kokkulepe – konkurentsivõime ja süsinikuheite vähendamise ühtne tegevuskava“ (COM(2025)0085),

– võttes arvesse komisjoni 26. veebruari 2025. aasta teatist „Taskukohase energia tegevuskava. Energialiidu tõelise väärtuse ärakasutamine taskukohase tõhusalt toodetud puhta energia tagamiseks kõikidele eurooplastele“ (COM(2025)0079),

– võttes arvesse komisjoni presidendi Ursula von der Leyeni 4. märtsi 2025. aasta pressiavaldust kaitsepaketi (Euroopa taasrelvastamise kava „ReArm Europe“) kohta,

– võttes arvesse komisjoni 19. märtsi 2025. aasta teatist „Hoiuste ja investeeringute liit. ELi kodanike jõukuse ja majandusliku konkurentsivõime kasvatamise strateegia“ (COM(2025)0124),

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrust (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu[3],

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. märtsi 2021. aasta määrust (EL) 2021/523, millega luuakse programm „InvestEU“ ja millega muudetakse määrust (EL) 2015/1017[4],

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuni 2021. aasta määrust (EL) 2021/947 (millega luuakse naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument „Globaalne Euroopa“, muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust nr 466/2014/EL ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/1601 ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 480/2009)[5],

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrust (EL) 2021/1056, millega luuakse Õiglase Ülemineku Fond[6],

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuli 2021. aasta määrust (EL) 2021/1229, mis käsitleb õiglase ülemineku mehhanismi osana loodavat avaliku sektori laenurahastut[7],

---

3 ELT L 57, 18.2.2021, lk 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

4 ELT L 107, 26.3.2021, lk 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj.

5 ELT L 209, 14.6.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.

6 ELT L 231, 30.6.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj.

7 ELT L 274, 30.7.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1229/oj.

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrust (EL) 2024/795, millega luuakse Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm[8],

– võttes arvesse komisjoni 26. veebruari 2025. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrusi (EL) 2015/1017, (EL) 2021/523, (EL) 2021/695 ja (EL) 2021/1153, et suurendada määruse (EL) 2021/523 kohase ELi tagatise tõhusust ja lihtsustada aruandlusnõudeid (COM(2025)0084),

– võttes arvesse oma 12. märtsi 2025. aasta resolutsiooni, mis käsitleb valget raamatut Euroopa kaitse tuleviku kohta[9],

– võttes arvesse kodukorra artiklit 55,

– võttes arvesse eelarvekomisjoni arvamust,

– võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A10-0112/2025),

A. arvestades, et EIP Grupp koosneb EIPst ja Euroopa Investeerimisfondist (EIF); arvestades, et EIP, mis kuulub täielikult liikmesriikidele, on maailma suurim mitmepoolne finantseerimisasutus, mis tegutseb rahvusvahelistel kapitaliturgudel ja pakub klientidele konkurentsivõimelisi ja soodsaid tingimusi, et aidata kaasa ELi eesmärkide saavutamisele ning toetada ELi poliitikat ja projekte nii ELis kui ka väljaspool seda kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 309; arvestades, et EIF kuulub EIP-le (59,8 %), ELile (29,7 %) ning liikmesriikide, Ühendkuningriigi ja Türgi finantsasutustele (10,5 %);

B. arvestades, et EIP Grupi bilansimaht on peaaegu 600 miljardit eurot; arvestades, et EIP Grupp on märkinud, et tema koguinvesteeringud jõudsid 2024. aastal enneolematule tasemele, milleks on 88,8 miljardit eurot, millest 50,7 miljardit eurot olid seotud kliima ja keskkonnaga, 16,2 miljardit eurot VKEde ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatega, 14,4 miljardit eurot suunati digipöördesse ja tehnoloogilistesse uuendustesse ning üks miljard eurot Euroopa julgeoleku ja kaitse tugevdamisse; arvestades, et EIP finantsvõimenduse määra on tõstetud 290 %ni, mis annab EIP-le täiendavat manööverdamisruumi investeeringute tegemiseks ja ELi eesmärkide saavutamise ning ELi poliitika toetamiseks; arvestades, et EIP Grupi koguinvesteeringud peaksid 2025. aastal suurenema 95 miljardi euroni;

C. arvestades, et EIP säilitab tugevaid finantsaluseid ja tal on AAA reiting, mis on tema finantsilise usaldusväärsuse ja

---

8 ELT L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj.

9 Vastuvõetud tekstid, P10_TA(2025)0034.

laenuandmisvõime nurgakivi, mis on oluline investorite usalduse säilitamiseks ja väikeste laenukulude tagamiseks;

D. arvestades, et EIP toetab ELi poliitikat ja projekte ning on peamine rakenduspartner ELi eelarve volituste ja tagatiste võimendamisel ning seega ulatuslike avaliku ja erasektori investeeringute kaasamisel; arvestades, et EIP on märkinud, et ligikaudu 90 % tema iga-aastastest investeeringutest on seotud projektidega ELis ja 10 % investeeringutega väljaspool ELi;

E. arvestades, et EIF kui EIP Grupi osa on üksus, mis on spetsialiseerunud ELi poliitikaeesmärkide toetamisele, sealhulgas ettevõtluse, töökohtade loomise ja majandusliku ühtekuuluvuse valdkonnas, ning etendab olulist rolli väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) toetamisel, parandades nende juurdepääsu finantsturgudele alates riskikapitalist kuni mikrorahastamiseni; rõhutab asjaolu, et EIP Grupp toetab äriühinguid kõigis arenguetappides;

F. arvestades, et alates 2024. aasta juunist on programmi „InvestEU“ kaudu kaasatud hinnanguliselt ligikaudu 280 miljardit eurot täiendavaid investeeringuid, millest 201 miljardit eurot pärines erasektorist; arvestades, et programmi „InvestEU“ rahastamispakett on peaaegu ammendunud;

G. arvestades, et viimastes aruannetes ELi tuleviku kohta nõutakse ELi konkurentsivõime ja tootlikkuse tugevdamist, rõhutatakse turuintegratsiooni olulist rolli ning toonitatakse vajadust kiirendada nii avaliku kui ka erasektori investeeringuid, et ehitada üles tugevam, turvalisem, sõltumatum ja õiglane Euroopa;

H. arvestades, et Draghi Euroopa konkurentsivõimet käsitleva aruande kohaselt on 2030. aastaks Euroopas täiendavate investeeringute vajadus kokku 750–800 miljardit eurot aastas; arvestades, et EIP Grupil on keskne roll lõhe ületamisel nii oma laenuandmisvõime kui ka erakapitali koondamise kaudu selliste investeerimisvajaduste rahastamiseks;

I. arvestades, et Draghi aruande kohaselt kulutavad ELi äriühingud teadusuuringutele ja innovatsioonile vähem kui USA omad ning Euroopal ei õnnestu järjepidevalt kasutada teadusuuringuid ja innovatsiooni kommertsialiseerimiseks, eelkõige sellistes sektorites nagu biotehnoloogia, tehisintellekt ja taastuvenergia, seoses ELi mastaabi puudumise ning lõpuleviimata ühtse turu, pangandusliidu ja kapitaliturgude liiduga; arvestades, et Draghi aruandes rõhutatakse, et 2023. aastal oli ELi ja USA tootlikkuse erinevus 30 %, ning juhitakse tähelepanu sellele, et Euroopa on jäämas maha digitaalsest revolutsioonist, mida kannustab internet ja sellega seotud tootlikkuse kasv, ja mis on keskse tähtsusega faktor, märkides, et maailma 50 suurimast tehnoloogiaettevõttest asub ainult neli Euroopas;

J. arvestades, et Letta aruande kohaselt ei investeerita 300 miljardi euro ulatuses Euroopa sääste mitte Euroopasse, vaid peamiselt Ameerika Ühendriikidesse, kuna puudub integreeritud kapitaliturgude liit; arvestades, et Euroopa Keskpanga presidendi hinnangul võiksid ELi äriühingud kapitaliturgude liidu lõpuleviimise korral koguda kapitaliturgudelt täiendavalt ligikaudu 470 miljardit eurot rahastamist aastas[10]; arvestades, et Euroopa Parlamendi uuringuteenistuse hinnangul on rohkem integreeritud ja mõjusamalt reguleeritud ELi finantsturu võimalik kasu pikas perspektiivis kuni 159 miljardit eurot aastas ning ELi pangandussektori integreerimisel tehtavatest edasistest edusammudest saadav kasu kuni 114 miljardit eurot aastas;

K. arvestades, et EIP tehingud peaksid kooskõlas Pariisi kokkuleppe ja ÜRO kestliku arengu eesmärkidega aitama saavutada hiljemalt 2050. aastaks kliimaneutraalsuse ning toetama Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamist; arvestades, et EIP nimetab end ELi kliimapangaks, pidades silmas õiglaseks rohepöördeks vajalikke investeeringuid; arvestades, et komisjoni hinnangul peab EL suurendama oma iga-aastaseid investeeringuid energiasse, tööstusinnovatsiooni ja kasvu ning transpordisüsteemidesse eelmise kümnendiga võrreldes ligikaudu 480 miljardi euro võrra[11];

L. arvestades, et praegust geopoliitilist olukorda silmas pidades on Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi arendamisel siseturul üha olulisem roll; arvestades, et komisjoni valges raamatus Euroopa kaitse tuleviku kohta märgitakse, et kaitsesektorisse tuleb nelja aasta jooksul investeerida täiendavalt 800 miljardit eurot; arvestades, et EIP teatas, et ta kahekordistab oma julgeoleku- ja kaitsevaldkonna rahastamist ühelt miljardilt eurolt 2024. aastal kahe miljardi euroni 2025. aastal, säilitades samal ajal oma AAA krediidireitingu;

M. arvestades, et eluasemehinnad tõusid ELis aastatel 2015–2023 keskmiselt 48 % ja eluasemekriis mõjutab peaaegu kogu Euroopat, mõjutades üha rohkem keskklassi, mitte ainult kõige vähemkaitstuid; arvestades, et EIP andmetel on igal aastal vaja ehitada 1,5 miljonit uut eluaset ja renoveerida veel viis miljonit eluaset, mis nõuab igal aastal 300–400 miljardi euro suuruseid investeeringuid; arvestades, et eluasemesektor pakub üldist huvi, kuid seisab silmitsi avaliku sektori investeeringute vähenemisega, mistõttu EIP jätkuvad investeeringud on selle sektori jaoks üliolulised; arvestades, et EIP uues tegevuskavas nähakse ette 10 miljardi euro suurused investeeringud järgmise kahe aasta jooksul;

---

10 President Ursula von der Leyeni avasõnad eesistuja Charles Micheliga toimunud ühisel pressikonverentsil pärast Euroopa Ülemkogu 18. aprilli 2024. aasta erakorralist kohtumist.

11 Puhta tööstuse kokkulepe: konkurentsivõime ja süsinikuheite vähendamise ühtne tegevuskava (COM(2025)0085).

N. arvestades, et 2022. aastal käivitatud EIP Globali laenuandmise haru on Euroopa positsiooni seisukohast maailmas keskse tähtsusega; arvestades, et EIP Global peaks toetama vähemalt kolmandikku 300 miljardi euro suurusest investeeringust, mis on seatud strateegia „Global Gateway“ 2027. aasta lõpu eesmärgiks;

O. arvestades, et Euroopa Parlament on korduvalt nõudnud, et Euroopa Parlament ja EIP sõlmiksid institutsioonidevahelise kokkuleppe; arvestades, et Euroopa Parlament on sõlminud kokkuleppeid mitmesuguste ELi organitega; arvestades, et Euroopa Parlament ja EIP on teinud pikaajalist intensiivset koostööd, mis hõlmab (muud kui) seadusandlikku suhtlust ja dialoogi;

Üldised märkused

1. peab kiiduväärseks, et EIP on alati valmis oma tegevust kooskõlas muutuvate ELi poliitikanõuetega kohandama, järgides samal ajal oma pikaajalisi eesmärke; väljendab heameelt EIP Grupi 2024.–2027. aasta strateegilise tegevuskava üle, mis kajastab ELi poliitilisi prioriteete; osutab, et strateegilises tegevuskavas esitatud kaheksa prioriteetset valdkonda on järgmised: EIP roll kliimapangana, digipööre ja uute tehnoloogiate kasutuselevõtt, julgeoleku- ja kaitsetööstus, kaasaegne ühtekuuluvuspoliitika, põllumajandus ja biomajandus, Euroopa sotsiaalne taristu, suure mõjuga investeeringud väljaspool ELi ning kapitaliturgude liit;

2. rõhutab tungivat nõudmist, et EIP-l peab olema veelgi suurem roll Euroopa investeeringute puudujäägi kaotamisel, mis on Mario Draghi hinnangul 800 miljardit eurot, millest 450 miljardit eurot on vajalikud ainuüksi energiasüsteemi ümberkujundamiseks; kutsub komisjoni ja EIPd üles kasutama täielikult ära EIP potentsiaali anda rahalist toetust ELi ühistele prioriteetidele ja täita oma olulist rolli õiglase ja kaasava kestliku majanduskasvu jaoks vajalike investeeringute edendamisel, maksimeerides samal ajal innovatsioonialast kasu ELi peamistes poliitikavaldkondades; nõuab, et järgmises mitmeaastases finantsraamistikus suurendataks veelgi EIP Grupi panust, eelkõige rahastamisvahendite ja eelarveliste tagatiste kaudu, mis on osutunud ELi peamiste poliitikaeesmärkide edendamisel väga mõjusaks; nõuab tungivalt, et liikmesriigid eraldaksid selleks piisavalt rahalisi vahendeid, andes EIP-le volitused ja suurendades võimaluse korral kapitali, võimaldades seega EIP-l kaasata investeeringuid, mis vastavad tõeliselt üleeuroopalistele vajadustele ja tugevdavad ELi tähtsust ülemaailmse osalejana; tuletab meelde, et uus komisjon on seadnud endale eesmärgiks olla nn investeerimiskomisjon;

3. rõhutab, et EIP AAA reiting on oluline ja keskse tähtsusega väärtus, mida tuleb säilitada; nõuab tungivalt, et kõik asjaomased osalejad kaitseksid seda reitingut ja kindlustaksid selle EIP laenupoliitika ja volituste kohandamisel; rõhutab, et reiting põhineb muu hulgas EIP tugeval kapitalipositsioonil, suurepärasel varade kvaliteedil ja

tulemustel, liikmesriikide kui lõplike garantii andjate krediidivõimel ning asjaolul, et EIP on reageerinud ELi poliitikaeesmärkidele; märgib, et tänu kindlale AAA reitingule ja tugevale riskijuhtimisraamistikule on EIP Grupil rahanduslik usaldusväärsus, mida on vaja tema iga-aastaste investeeringute pidevaks suurendamiseks; rõhutab asjaolu, et EIP reiting ja finantsseisund võimaldavad tal eraõiguslike kommertspankadega võrreldes tagada avalikes huvides olevate projektide rahastamisel soodsad rahastamistingimused, mis tagab kindluse ja kulutõhususe ning võimaldab tal toime tulla tulususe võimaliku kõikumisega, säilitada investorite usaldus ja piirata laenukasutuse kulusid; rõhutab, et EIP peaks rohkem kasutama oma eelisstaatust, et võtta Euroopa avalike hüvede rahastamisel ja strateegiliste investeeringute puhul suuremaid riske; võtab teadmiseks EIP juhatajate nõukogu otsuse suurendada EIP finantsvõimenduse määra limiiti 250 %-lt 290 %-le; rõhutab, et EIP peaks oma sekkumise ulatust täpselt kalibreerima, tagamaks et sellega ei tõrjuta välja erainvesteeringuid;

4. märgib, et EIP investeeringute maht SKP suhtes oli Euroopa riikides 2024. aastal vahemikus 0,1[12]–1,4 %; kutsub EIP Gruppi üles tagama investeeringute tasakaalustatuma geograafilise jaotuse, et maksimeerida oma mõju kõigis ELi piirkondades ning edendada sidusat ja kaasavat majanduskasvu kogu ELis, pöörates erilist tähelepanu alaesindatud ja vähem arenenud piirkondadele; kutsub EIPd üles jätkuvalt keskenduma investeerimiskavadele, mille eesmärk on kaotada lõhe ELi arenenumate piirkondade ning saarte, sisemaa- ja äärepoolseimate piirkondade, majandusliku surve all olevate piirkondade ja kõigi ELi piirkondade vahel, mis on looduslike tegurite tõttu ebasoodsas olukorras;

5. rõhutab vajadust lihtsustada, ühtlustada, optimeerida ja konsolideerida EIP praegusi ja tulevasi protsesse ja volitusi, et suurendada koostoimet, tulemuslikkust ja tõhusust; soovitab välja töötada ja kehtestada ühtse eeskirja ühtsete finantsreeglitega, mis toimivad ühtlustatud raamistikuna mitme ELi programmi jaoks ja lihtsustavad partneritel rakendamist, aidates sellega EIP tegevust tõhustada;

6. rõhutab, kui oluline on vähendada halduskoormust ja aruandluskulusid ning lihtsustada EIP rahastatavate projektide menetlemist, eelkõige VKEde ja väiksemate innovatsioonipõhiste algatuste puhul; rõhutab, et sujuvam protsess võib suurendada EIP mõju ja reageerimisvõimet; tunneb sellega seoses heameelt ühtsete kontaktpunktide loomise üle, et anda koordineeritud rahalist toetust ja tehnilisi juhiseid;

7. võtab teadmiseks EIP võetud kohustuse viia läbi reformid, mille siht on lühendada turule jõudmise aega, seades eesmärgiks vähendada seda aega 2024. aasta lõpuks 30 % ja 2024.–2026. aasta

---

12 Väikseimad on suhtarvud Iirimaa, Läti ja Ungari puhul.

ajavahemikul 50 %; märgib, et nende reformide rakendamist kiirendatakse, et vähendada bürokraatiat, suurendada grupisisest koostoimet, automatiseerida ja ühtlustada sisemenetlusi ning parandada kulutõhusust; kutsub komisjoni ja EIPd üles täiendavalt hindama, kuidas kiirendada EIP toodete turulejõudmist ja lihtsustada rahastamisvolitusi, seadmata ohtu auditistandardeid ega läbipaistvust; nõuab, et pank suurendaks pingutusi oma tegevuse digitaliseerimisel;

Investeeringute puudujäägi kaotamine ja konkurentsivõime edendamine

8. rõhutab EIP Grupi kui üleeuroopalise ja rahvusvahelise investeerimisasutuse olulist rolli nii avaliku kui ka erasektori rahastuse kaasamises ELi prioriteetide täitmisse ning liikmesriikide toetamises oluliste ja strateegiliste investeeringute ning ELi poliitikaeesmärkide rahastamisel;

9. tuletab siiski meelde, et EIP tegevus on oma olemuselt piiratud ja sellel saab olla märkimisväärse investeeringute puudujäägi käsitlemisel ainult toetav roll; kordab, et integreeritum majandus- ja rahaliit ning tugevam majandusstruktuur ja tulemuslik koordineerimine toetaksid EIP tegevust; nõuab seetõttu kiiret ja märkimisväärset edasiliikumist kapitaliturgude liidu valdkonnas, eelkõige konkreetseid samme hiljuti käivitatud hoiuste ja investeeringute liidu loomiseks, pangandusliidu väljakujundamiseks ning asjakohasel juhul ELi tasandi investeerimisvahendite loomiseks, mille eesmärk on minimeerida ELi maksumaksjate kulusid ja maksimeerida Euroopa avalike hüvede pakkumise tõhusust;

10. kinnitab, et integreeritumad kapitaliturud ja sügavam ühtne turg on samuti EIP tegevuse oluline alus; väljendab heameelt EIP strateegilise tegevuskava üle, kus kapitaliturgude liit on tähtsal kohal; on seisukohal, et piisavalt lõpuleviidud hoiuste ja investeeringute liit toob kasu nii tarbijatele kui ka VKEdele, pakkudes suure tulususega investeerimisvõimalusi reaalmajandusse, ning lõppkokkuvõttes tugevdab riskikapitaliturgu, mida peetakse teistest investeerimisvormidest riskantsemaks, hõlbustades juurdepääsu mitmekesisematele rahastamisallikatele; rõhutab, et asjaomased Euroopa avaliku sektori osalejad peaksid hoiuste ja investeeringute liitu panustama, ning väljendab heameelt EIP valmisoleku üle käivitada selles valdkonnas katseprojekte ja muid konkreetseid algatusi;

11. kutsub komisjoni ja EIP Gruppi üles suurendama pingutusi, et viia ellu konkurentsivõime kompassi ning hoiuste ja investeeringute liidu tegevuskava, kaasates erakapitali tootlikesse investeeringutesse, toetades innovatsiooni ettevõtete kogu elutsükli jooksul, riskikapitali rahastamist ning suurema riskiga omakapitali kaudu rahastamist idu- ja kasvufirmade puhul; toonitab, et suurema riskiga instrumente, nagu omakapital ja riskikapitalilaenud, tuleb kasutada selgete

riskiraamistike ja mõõdetavate tulemusnäitajatega; julgustab EIPd laiendama naistele kuuluvate ettevõtete rahastamist;

12. tunnistab VKEde kui Euroopa majanduse selgroo keskset rolli majanduskasvu ja innovatsiooni edendamisel, töökohtade loomisel ja territoriaalse ühtekuuluvuse edendamisel; tuletab siinjuures meelde, et ELi 24 miljonit VKEd moodustavad 99 % kõigist ettevõtetest, annavad ligikaudu kaks kolmandikku kõigist töökohtadest ja loovad rohkem kui 50 % ELi ettevõtete kogulisandväärtusest; rõhutab, et VKEde toetamine on EIP Grupi peamine eesmärk ning et parem juurdepääs laenudele, kohandatud rahastamisvahendite loomine ja sihipärased investeeringud VKEdesse võivad avaldada laialdast positiivset mõju, suurendades liidu majanduslikku vastupanuvõimet, kohalike tootmisahelate konkurentsivõimet ning digi- ja kestlikku üleminekut piirkondlikus majanduses;

13. julgustab EIPd jätkama ja suurendama oma rolli VKEde ja idufirmade rahastamisele juurdepääsu parandamisel, sest VKEd kohtavad sageli takistusi traditsioonilistelt finantsasutustelt rahastuse saamisel, ning pakkuma neile sihtotstarbelist rahastamist, et neil oleksid kasvuks ja arenguks piisavad vahendid; juhib tähelepanu sellele, et VKEdel on jätkuvalt raskusi, mis tulenevad kõrgetest intressimääradest ning tooraine- ja energiakuludest;

14. väljendab heameelt EIFi rolli üle idu- ja kasvufirmade rahastamisel Euroopas, sealhulgas oma tegevuse kaudu Euroopa riskikapitaliturul; rõhutab, et EIFi vahendid peavad jääma väiksematele taotlejatele kergesti kättesaadavaks, ning kutsub EIFi üles oma taotlemismenetlusi vastavalt ühtlustama; nõuab sellega seoses, et kooskõlas Draghi aruande soovitusega suurendataks EIFi eelarvet, mis on mõeldud ELi riskikapitali ökosüsteemi jaoks; nõuab samuti, et võetaks kasutusele idu- ja kasvufirmadele mõeldud esimese järjekoha kahju tagatised ja vahetusinstrumendid;

15. rõhutab EIP Grupi rolli olulise osalejana Euroopa riskikapitali ja erakapitali ökosüsteemi arendamisel, kuid märgib, et on vaja teha täiendavat tööd Euroopa innovatsiooni toetuseks, et anda idufirmadele rohkem võimalusi tegevuse laiendamiseks ja rahastamisele juurdepääsuks kogu nende elutsükli jooksul; märgib, et kuigi osa erainvesteeringutest juba tehakse riskikapitalifondide kaudu, on need endiselt ebapiisavad ja liikmesriigiti ebaühtlaselt jaotunud; rõhutab, et kapitaliturgude liit võiks aidata seda tasakaalustamatust vähendada ja parandada juurdepääsu rahastamisele kõigis liikmesriikides;

16. rõhutab, et ELi pakutavad riske vähendavad finantsinstrumendid ja eelarvelised tagatised on osutunud võimsaks vahendiks; on seisukohal, et riskide vähendamist tuleks tulemuslikult jätkata, eelkõige uuenduslikesse ja strateegilistesse sektoritesse tehtavate investeeringute puhul; tunneb muret selle pärast, et programmi „InvestEU“ vahehindamise andmetel võivad paljude finantstoodete

rahastamispaketid 2025. aasta lõpuks ammenduda, kui eelarvet ei suurendata; väljendab sellega seoses heameelt komisjoni 26. veebruari 2025. aasta ettepaneku üle programmi „InvestEU“ lisarahastuse kohta; nõuab InvestEU raames rahastamise tasakaalustatud geograafilist jaotust, eelkõige väiksemate liikmesriikide puhul;

17. tuletab meelde, et ELi eelarvelisi tagatisi toetavad maksumaksja vahendid ning et EIP toetatavate projektide kohustuste täitmatajätmine võib otseselt mõjutada ELi eelarvet;

18. väljendab heameelt EIP Euroopa tugipankade ja muude rahvusvaheliste finantseerimisasutuste võrgustiku jätkuva laiendamise üle, et aidata veelgi võimendada avaliku ja erasektori investeeringuid ning tagada lai geograafiline ja valdkondlik katvus; tuletab meelde, et programmi „InvestEU“ rakendab 75 % ulatuses EIP; nõuab, et konkurentsivõime fondi rahastamisvahendi komponendis kasutataks riiklike tugipankade ja finantseerimisasutuste eksperditeadmisi, eelkõige nende teadmisi kohalike ja piirkondlike osalejate kohta; nõuab sellega seoses, et lähemalt uuritaks EIP ning riiklike tugipankade ja finantseerimisasutuste vahendite kombineerimist, tagades, et sellised vahendid ei kahjusta riiklikele tugipankadele juba eraldatud vahendeid;

19. palub EIP-l suurendada sooduslaene kohalikele ja riiklikele finantsvahendajatele, sealhulgas krediiditagatiste konsortsiumidele, mikrorahastamisasutustele, eetilistele pankadele ja kollektiivsetele tagatisstruktuuridele, mis töötavad selle nimel, et hõlbustada VKEde juurdepääsu laenudele, pöörates erilist tähelepanu maapiirkondadele, sisemaa- ja saarepiirkondadele, äärepoolseimatele piirkondadele ning piirkondadele, kus toimub majanduslik ja keskkonnaalane üleminek;

EIP kui ELi kliimapanga rolli tugevdamine

20. tunnustab EIP rolli kliimapangana ja selle kooskõla ELi kestliku rahanduse raamistikuga, sealhulgas asjakohasel juhul taksonoomiakriteeriumide[13] integreerimist, toetades üleminekut kestliku ja puhta tehnoloogia valdkonnas rahastamise pakkumise teel ning toetades liidu pingutusi ELi majanduse CO_2 heite vähendamiseks; tuletab meelde, et EIP rahavood peavad olema kooskõlas ELi eesmärgiga saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus ja 2030. aastaks seatud kliimaeesmärkidega; rõhutab, et kõik EIP rahastamise ärikliendid on lepinguliselt kohustatud avaldama Pariisi

---

13 Euroopa Investeerimispank, European Investment Bank Climate Action and Environmental Sustainability – List of eligible sectors and eligibility criteria (Euroopa Investeerimispanga kliimameetmed ja keskkonnasäästlikkus – rahastamiskõlblike sektorite ja rahastamiskõlblikkuse kriteeriumide loetelu), 2024.

kokkuleppega vastavusse viimise usaldusväärse strateegia (CO_2 heite vähendamise kava)[14];

21. tunneb heameelt EIP kliima- ja keskkonnainvesteeringute üle, mille maht oli 2024. aastal kokku 50,7 miljardit eurot, ületades eesmärki suunata vähemalt 50 % kogurahastusest kliimameetmetesse ja keskkonnasäästlikkusse; kutsub EIPd üles säilitama oma nõudlikke eesmärke, rõhutades ühtlasi, et see kohustus suurendab liidu konkurentsivõimet, energiajulgeolekut ja tööstuse vastupanuvõimet;

22. tuletab meelde, et kliimapööre peab olema kaasav, õiglane ja konkurentsivõimeline ning et rohelised investeeringud peavad olema elujõulised; ootab seetõttu, et EIP võimendaks oma laenuandmist, rahastamisvahendeid, tehnilist abi ja nõustamisteenuseid, et toetada kodanikke ja ettevõtjaid, kes seisavad silmitsi sotsiaal-majanduslike probleemidega, mille on põhjustanud 2050. aastaks kliimaneutraalsuse saavutamise pingutused; rõhutab vajadust toetada tööstuse ümberkorraldamist, tööjõu ümberõpet ja uute töövõimaluste loomist mõjutatud piirkondades; kutsub EIPd üles toetama projekte, mis tagavad taskukohase juurdepääsu taastuvenergiale, eluasemele ja avalikele teenustele, kogukonna juhitud algatusi ja väikesi projekte, keskendudes esmajärjekorras kütteostuvõimetuse vähendamisele;

23. tunneb heameelt EIP investeeringute üle taastuvenergiasse, energiatõhususse, võrkudevahelistesse ühendustesse ning elektrivõrkudesse ja elektrienergia salvestamisse, sealhulgas kava „REPowerEU“ toetamise üle; rõhutab, kui oluline on keskenduda projektidele, millel on suur majanduslik mõju ja mõõdetav kliimakasu; kutsub EIPd üles osalema erakapitali kaasamises võrguinvesteeringutesse, et toetada madalamaid energiahindu; võtab teadmiseks eelkõige suurenenud investeeringud kujunemisjärgus tehnoloogiasse tööstuse elektrifitseerimiseks ja CO_2 heite vähendamiseks ning tunnistab sellise tehnoloogia rolli kliimaneutraalsusele ülemineku toetamisel, kuna see vähendab heitkoguseid tööstussektorites, kus heidet on raske vähendada, ning väljendab samas muret sellise tehnoloogia võimaliku mõju pärast teatavate piirkondade veevarustusele;

24. rõhutab, kui oluline on tegeleda suurte energiakuludega ELis, et suurendada Euroopa ettevõtete konkurentsivõimet; juhib tähelepanu sellele, et stabiilne ja konkurentsivõimeliste hindadega energiavarustus on üks eduka tööstuspoliitika aluseid; kutsub EIP Gruppi üles toetama eelkõige energiaga seotud kulusurve all kannatavaid VKEsid, sealhulgas sihtotstarbeliste rahastamis- ja

---

[14] Euroopa Investeerimispanga Grupp, Paris Alignment Framework – Low carbon (Pariisi kokkuleppega vastavusse viimise raamistik – vähene süsinikuheide), versioon 1.1, 2023; Euroopa Investeerimispanga Grupp, EIB Group Climate Bank Roadmap 2021-2025 (EIP Grupi kliimapanga tegevuskava 2021–2025), november 2020.

nõustamisteenuste kaudu, et parandada energiatõhusust ja vastupanuvõimet; kutsub EIPd üles jätkama energiamahukate tööstusharude toetamist, tagamaks, et see äärmiselt strateegiline sektor suudab edukalt juhtida energiasüsteemi ümberkujundamist;

25. võtab teadmiseks EIP auditikomisjoni rolli sisejärelevalve tagajana; juhib tähelepanu sellele, et rahvusvaheliselt tunnustatud järelevalvestandardite kohast välist usaldatavusjärelevalvet ei tehta, välja arvatud likviidsusjuhtimise valdkonnas; julgustab juhatajate nõukogu, võttes arvesse EIP ärimudeli suurust, keerukust ja eripära, kehtestama asjakohase korra, et järgida välise usaldatavusnõuete täitmise järelevalve kõrgeimaid standardeid, võttes samal ajal arvesse EIP ainulaadsest ärimudelist tulenevaid vajalikke kohandusi;

26. märgib, et ebakindlas maailmas peaksid investeeringud eeskätt toetama ELi valmisolekut šokkidega toime tulla; rõhutab vajadust teha suuremaid investeeringuid kliimamuutustega kohanemisse ja neile vastupanu võimesse; ergutab jätkama teadus- ja arendustegevust, sealhulgas uuendusliku tehnoloogia valdkonnas, et olla valmis kliimamuutusteks; nõuab, et suurendataks VKEde juurdepääsu rahastamisele uuendusliku keskkonnahoidliku tehnoloogia valdkonnas; tuletab meelde, et puhas tehnoloogia tugevdab ELi suveräänsust ja on konkurentsivõime jaoks väga oluline, kuid rohelisatasu tõttu on selle rahastamisel juba turul oleva tehnoloogiaga võrreldes veelgi suuremaid probleeme; rõhutab, et Draghi aruandes nõutakse rohkem riiklikke garantii- ja edasigarantiikavasid, et katta puhta tehnoloogia tootmisprojektide investeerimisriske;

27. tuletab meelde, et EIP oli esimene rohevõlakirjade emitent ja on nüüd suurim mitmes vääringus rohevõlakirjade emitent; väljendab heameelt selle üle, et 2. aprillil 2025 emiteeris EIP oma esimese kliimateadlikkusvõlakirja, mis on kooskõlas Euroopa rohevõlakirjade standardi määrusega[15]; rõhutab EIP keskset rolli rohevõlakirjade turu arendamisel, kus ta pakub rahastamislahendusi kestlikele ettevõtjatele; kutsub komisjoni ja EIP Gruppi üles hoidma ELi juhtpositsiooni rohe- ja digivõlakirjade valdkonnas;

28. tuletab meelde EIP kohustust järgida bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ja 2020. aasta järgset üleilmse elurikkuse raamistikku ning toetab EIP investeeringuid elurikkuse kaitsesse ja loodusvarade säilitamisse; väljendab heameelt EIP ja Euroopa Keskkonnaameti kokkuleppe üle tihendada koostööd elurikkuse ja kliimameetmete valdkonnas; rõhutab, et bioloogilise mitmekesisuse ja looduse taastamisest, säilitamisest ja kaitsmisest saadava pikaajalise kasu saavutamiseks tuleks potentsiaalsetele toetusesaajatele teha

---

15 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. novembri 2023. aasta määrus (EL) 2023/2631 Euroopa rohevõlakirjade ning teabe vabatahtliku avaldamise kohta seoses keskkonnakestlikuna turustatavate ja kestlikkusega seotud võlakirjadega (ELT L, 2023/2631, 30.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2631/oj).

kättesaadavaks atraktiivsed rahastamiskavad, et nad saaksid selliseid tavasid vabatahtlikult järgida;

Rahu, julgeoleku ja kaitse rahastamine

29. tunneb heameelt EIP ennetava lähenemisviisi üle julgeoleku ja kaitse valdkonnas; rõhutab, et 2024. aastal kahekordistusid sellesse sektorisse tehtud investeeringud ja ulatusid ühe miljardi euroni ning et EIP 2025. aasta kava kohaselt kahekordistatakse seda summat veel kord, nii et see tõuseb enneolematu kahe miljardi euroni; rõhutab, et EIP suurenenud investeeringud kaitsesektorisse võivad julgustada kommertspanku sellesse sektorisse investeerima; märgib siiski, et need summad moodustavad vähem kui 1,1 % EIP 2024. aasta investeeringutest (88,8 miljardit eurot) ja 2,2 % panga 2025. aasta rahastamiseesmärkidest (95 miljardit eurot), ning rõhutab, et neil saab olla üksnes täiendav roll, et tulla toime hinnanguliselt 33,6–48 miljardi euro mahus uue rahastamisega, mida kaitsetööstusettevõtted 2030. aastani vajavad, et toime tulla Euroopa taasrelvastamise kava raames oodatava tellimuste suurenemisega; rõhutab, et Euroopa tasandil toimuv rahastamine on väga oluline, et rahuldada liikmesriikide märkimisväärsed rahastamisvajadused; rõhutab, et igasugune tulevane struktuurne Euroopa kaitserahastamine peab olema kavandatud selgete tingimuste ja tugeva järelevalvega, tuginedes olemasolevatest vahenditest saadud õppetundidele;

30. toetab EIP jätkuvat ja tugevdatud rolli Euroopa julgeoleku tugevdamisel sihipäraste investeeringutega nii kaitse- kui ka tsiviiltaristusse ning rõhutab vajadust koondada strateegilised investeeringud Euroopa lisaväärtust andvatesse projektidesse ja kahesuguse kasutusega tehnoloogiasse, mis aitab kaasa nii tsiviil- kui ka kaitse-eesmärkide saavutamisele, kooskõlas ELi üldeesmärkidega edendada innovatsiooni ning suurendada liidu julgeolekut ja vastupanuvõimet; rõhutab, et tulemuslik kaitsevaldkonna innovatsioon sõltub tihedast koostööst akadeemiliste ringkondade, teadusasutuste ja eratööstussektori vahel, ning julgustab EIPd tegutsema katalüsaatorina pikaajaliste avaliku ja erasektori partnerlussuhete struktureerimisel sihtotstarbeliste rahastamisvahendite abil;

31. tunneb heameelt EIP kavatsuse üle vaadata läbi oma tegevusraamistik, kehtestades sihipärase valdkonnaülese avaliku poliitika eesmärgi edendada Euroopa rahu ja julgeolekut, mida toetavad ulatuslikud raha- ja kapitalieraldised[16]; toetab seetõttu EIP juhatuse 21. märtsi 2025. aasta otsust integreerida EIP 2022. aasta Euroopa strateegiline julgeolekualgatus püsivasse ja valdkonnaülesesse avaliku poliitika eesmärki, täiendades olemasolevaid avaliku poliitika eesmärke; rõhutab siiski, et igasuguse kaitsealase tegevuse suhtes tuleb kohaldada asjakohaseid

16 EIP presidendi Nadia Calviño 4. märtsi 2025. aasta kiri ELi juhtidele.

finantsparameetreid, korrapärast riskihindamist ja läbipaistvat järelevalvet ning sellega peavad kaasnema ranged riskijuhtimismenetlused;

32. väljendab heameelt komisjoni ja EIP Grupi ühisalgatuse üle luua oma tütarettevõtja EIFi kaudu fondifond nimega kaitsevaldkonna omakapitalirahastu, mille eelarve aastatel 2024–2027 on 175 miljonit eurot, et toetada erainvesteeringuid Euroopa VKEdesse, kes arendavad uuenduslikku kahesuguse kasutusega kaitsetehnoloogiat, ning aidata rahuldada ELi kaitsesektori tehnoloogilisse ja tööstuslikku baasi kuuluvate ettevõtete omakapitali kaudu rahastamise vajadusi, mis moodustavad 2030. aastaks hinnanguliselt 6,8–20 miljardit eurot, et vastata Euroopa taasrelvastamise kava raames ette nähtud tellimuste suurenemisele;

33. võtab teadmiseks EIP juhatuse 21. märtsi 2025. aasta otsuse laiendada EIP Grupi julgeoleku- ja kaitseinvesteeringute rahastamiskõlblikkuse kriteeriume, piirates väljajäetud tegevusi kooskõlas ettepanekutega, mille ELi juhid kiitsid heaks 6. märtsi 2025. aasta Euroopa Ülemkogul, ning 2024. aasta mais heaks kiidetud EIP Grupi julgeoleku- ja kaitsealase tegevuskava, mille eesmärk on suurendada toetust ELi julgeoleku- ja kaitsetööstusele; märgib, et selle kava kohaselt rahastab EIP Grupp julgeoleku- ja kaitsesektoris tegutsevaid VKEsid ja uuenduslikke idufirmasid kooskõlas kahesuguse kasutuse põhimõttega, säilitades nn usutava tsiviilotstarbelise kasutuse nõude, kuid loobudes tulude kontrollimisest;

34. võtab teadmiseks EIP juhatuse 21. märtsi 2025. aasta otsuse, et julgeoleku- ja kaitseinvesteeringutele ei kehtestata kindlat ülemmäära, kusjuures rahastamissummad määratakse igal aastal kindlaks EIP Grupi tegevuskavas; palub EIP-l selgitada selle otsuse võimalikku mõju teistele poliitikavaldkondadele ja EIP üldisele tegevusele;

35. soovitab EIP-l pidevalt kaaluda ja hinnata oma rolli ja rahastamiskõlblike investeeringute ulatust Euroopa rahule ja julgeolekule kaasaaitamisel, nagu on kirjeldatud komisjoni valges raamatus Euroopa kaitse tuleviku kohta, pidades eelkõige silmas tungivat vajadust laiendada Euroopa kaitsesektorit ning tagada pikaajaline julgeolek ja strateegiline autonoomia; hoiatab, et EIP Grupi rahastamiskõlblikkuse kriteeriumide või rahastamise mis tahes kohandamisel, et saavutada kooskõla uute prioriteetidega, tuleb kaitsta grupi finantsseisundit ja tagada ELi muude strateegiliste prioriteetide tulemuslik rahastamine;

36. kutsub liikmesriike üles muutma EIP välistamisnimekirja, et võimaldada relvade ja laskemoona rahastamist laiemalt kui pelgalt kahesuguse kasutusega tehnoloogia, aidates sellega kaasa Euroopa kaitsetööstuse arengule;

Sotsiaalse taristu, ühtekuuluvuspoliitika ja eluasemega seotud probleemide lahendamine

37. tunneb heameelt EIP peamiste strateegiliste prioriteetide üle tugevdada Euroopa sotsiaalset taristut ja ajakohast ühtekuuluvuspoliitikat kaasava ja kestliku majanduskasvu saavutamiseks kogu Euroopas; peab kiiduväärseks, et EIP võttis oma ühtekuuluvussuunitluses aastateks 2021–2027 kohustuse eraldada aastatel 2022–2024 vähemalt 40 % kogu oma ELis antavast rahastusest ühtekuuluvuspiirkondade projektidele ja et 2024. aastal moodustas selline rahastus 48 % ELis antavate laenude kogumahust; kutsub EIPd üles toetama ka edaspidi taristu arendamist, sealhulgas investeeringuid raudteedesse, tervishoidu ja sotsiaalsesse taristusse, mis on sotsiaalse ja majandusliku ühtekuuluvuse, vastupanuvõime ja kaasava majanduskasvu jaoks üliolulised; toonitab, et geopoliitilise ja majandusliku ebakindluse oludes saab EIP pakkuda pikaajalisi lahendusi elukalliduse kriisi lahendamiseks;

38. rõhutab oskuste arendamise olulist rolli pikaajalise kestliku majanduskasvu, tööhõive ja konkurentsivõime edendamisel ELis; toonitab, et inimkapitali edendamisele suunatud algatuste rahastamisega mitte ainult ei soodustata innovatsiooni ja tootlikkust ning rahuldata tööturu vajadusi, vaid sellega tugevdatakse ka sotsiaalset ühtekuuluvust ja majanduslikku vastupanuvõimet; kutsub EIPd üles suurendama investeeringuid haridusse, koolitusse, oskuste täiendamisse ja ümberõppesse ning tervishoidu, koordineerides tihedalt oma tegevust ja tehes koostööd liikmesriikide kõnealuste valdkondade algatustega, püüdes nende mõju täiendada ja suurendada;

39. tunneb heameelt EIP võetud kohustuse üle tegeleda elamumajanduse valdkonnas esineva kahekordse turutõrke probleemiga, mis hõlmab taskukohaste ja energiatõhusate eluasemete ebapiisavat pakkumist ning turu suutmatust suurendada olemasoleva elamufondi energiatõhusust; võtab teadmiseks liikmesriikidevahelised erinevused mõlemas poliitikavaldkonnas ja eespool nimetatud turutõrgete ulatuse;

40. tunneb heameelt EIP taskukohaste ja kestlike eluasemete tegevuskava üle, mille raames on järgmise kahe aasta jooksul kavas teha kümne miljardi euro ulatuses investeeringuid; juhib tähelepanu EIP Grupi analüüsi ja sidusrühmadega peetud kohtumise tulemustele, milles rõhutati, et hinnanguline iga-aastane avaliku ja erasektori investeeringute puudujääk on 300–400 miljardit eurot, mis vastab summale, mis on vajalik igal aastal 1,5 miljoni uue elamuüksuse ehitamiseks ja viie miljoni lisaüksuse renoveerimiseks; julgustab EIPd võtma kõikides liikmesriikides taskukohaste eluasemete projektide jaoks kasutusele veelgi rohkem rahalisi vahendeid; kutsub EIPd üles keskenduma kestlikule linnaarengule, tagades ELi eluaseme- ja taristuvajaduste rahuldamise, et saavutada tugevam, kestlikum, sidusam ja jõukam Euroopa, hõlmates

investeeringuid olemasoleva taristu taastamisse, keskendudes seejuures linnade taaselustamise projektide ja niisuguste projektide toetamisele, millega muudetakse vanad või mahajäetud hooned ajakohasteks sotsiaaleluruumideks;

41. kutsub EIPd üles võtma arvesse asjaolu, et eluasemekulude koormus on eri sissetulekurühmade ja perestruktuuride puhul erinev, eriti kuna teatavad väikese sissetulekuga rühmad on tõrjutuse ohus; julgustab EIPd tegema koostööd teiste Euroopa avalik-õiguslike investeerimispankade, kohalike avalik-õiguslike finantsasutuste, kohalike omavalitsuste ning elamuühistute ja sotsiaaleluruume pakkuvate äriühingutega, et rahastada vähekaitstud ja väikese sissetulekuga rühmadele suunatud eluasemelahendusi; tunneb heameelt EIP kavatsuse üle keskenduda rohkem eluaseme valdkonna teadusuuringutele ja innovatsioonile;

42. kutsub EIPd üles suurendama rahalist toetust, võttes hoonete energiatõhusaks renoveerimise valdkonnas kasutusele standarditud ja eelnevalt välja töötatud finantstooted; rõhutab asjaolu, et EIP „algata ja turusta“ mudel, millega suunatakse institutsionaalsete investorite sääste, on uuenduslik mudel, mis võib aidata kaasa ELi kapitaliturgude integreerimisele;

43. tunneb heameelt EIP kavatsuse üle laiendada taskukohaste eluasemetega seotud rahalise ja nõustamistoetuse pakkumist, eelkõige noorematele põlvkondadele; ergutab tihedat koostoimet ja teabevahetust komisjoni, omavalitsusüksuste ja kohalike omavalitsuste, elamukoperatiivide, elamuühistute ja ehitussektoriga, vahetades parimaid tavasid ja edendades üleeuroopalist koostööd; kutsub EIP-d üles toetama projekte, mis tagavad taskukohase juurdepääsu taastuvenergiale, eluasemele ja avalikele teenustele, kogukonna juhitud algatusi ja väikeprojekte, milles keskendutakse eelkõige kütteostuvõimetuse vastu võitlemisele;

44. tunneb heameelt selle üle, et EIP Grupp on lisanud põllumajanduse ja biomajanduse oma peamiste prioriteetide hulka; rõhutab, et põllumajandus on maapiirkondade majanduskasvu ja arengu peamine liikumapanev jõud ning et toetuse suurendamisel ja innovatsiooni edendamisel selles elutähtsas sektoris on märkimisväärne roll toiduga kindlustatuse tagamisel; rõhutab finantsprobleeme, millega seisavad silmitsi põllumajandustootjad, eelkõige noored põllumajandustootjad, ning märgib, et põllumajandustootjate ja selle sektori ettevõtjate puhul on rahastamise taotlemisel edukuse määr teistest madalam; kutsub EIP Gruppi üles suurendada oma kaasatust põllumajandussektorisse, parandades juurdepääsu rahastamisele;

45. kutsub EIPd üles suurendama noorte tööhõive edendamiseks tehtavaid jõupingutusi, eelkõige toetades projekte ja programme, millega edendatakse noorte ettevõtlust, juurdepääsu tööhõivele, kutseõppele ja innovatsioonile, et aidata kaasa õiglasemale ja

kaasavamale territoriaalsele arengule ning aidata piirata ajude äravoolu, eelkõige ELi saarepiirkondades ja majanduslikult ebasoodsas olukorras olevates piirkondades;

Digiülemineku ja uute tehnoloogiate edendamine

46. kutsub EIPd üles suurendama digivaldkonnas ELi avatud strateegilise autonoomia rahastamist ning edendama teadusuuringuid, toetama Euroopa digitaristu arendamist, soodustama uusi ja murrangulisi tehnoloogiaid, nagu tehisintellekt ja kvantarvutus, ning võimaldama digivaldkonna idufirmade kasvu; rõhutab, kui oluline on ületada digilõhed nii ELis kui ka kogu maailmas, et tagada kaasav juurdepääs digitaristule ja -teenustele; toonitab, kui oluline on viia EIP digiinvesteeringud kooskõlla ELi strateegiliste prioriteetidega, nagu digikümnendi eesmärgid, mille hulka kuuluvad ühenduvus, digioskused ja ettevõtete digiüleminek;

47. toetab Euroopa tehnoloogialiidrite algatuse laiendamist EIFi poolt, et meelitada ligi erakapitali, mis võimaldaks uuenduslikel idufirmadel kasvada edukateks ülemaailmseteks liidriteks, tagades, et Euroopas loodud äriühingud ja tehnoloogiad jäävad ka oma hilises kasvuetapis ELi; rõhutab, et praeguse Euroopa tehnoloogialiidrite algatuse rakendamist tuleb kiirendada, et pidada sammu idufirmade ja innovatsiooni tempoga; nõuab lisaks, et Euroopa tehnoloogialiidrite algatuse edukatele kogemustele tuginetaks muude sarnaste algatuste väljatöötamisel, et jätkuvalt toetada digiüleminekut ja muid strateegilisi sektoreid, ning julgustab EIFi kaaluma selle algatuse teise põlvkonna loomist ning uurima võimalust investeerida fondifondidesse;

48. rõhutab, et Euroopa institutsionaalsetel investoritel võiks olla suurem roll riskikapitali toetamisel, eriti kasvufirmade puhul; nõuab seetõttu tungivalt, et EIP Grupp looks Euroopa tehnoloogiafoorumi, kuhu koonduks riskikapitali ökosüsteem, et kaasata institutsionaalseid investoreid Tibi algatuse[17] eeskujul; kutsub EIPd üles pakkuma sellistele investoritele võimalusi arendada oma eksperditeadmisi ning osaleda EIFi ja institutsionaalsete investorite vahelistes kaasinvesteerimiskavades läbipaistvatel ja eelnevalt kokku lepitud tingimustel;

49. toonitab asjaolu, et puhta tööstuse kokkuleppe eesmärk on töötada koos EIPga välja programm „TechEU“; rõhutab, kui oluline on tagada, et sellel fondil oleks spetsiifiline idu- ja kasvufirmadele rahaliste vahendite eraldamise eesmärk;

---

17 Tibi, P., „Financing the Fourth Industrial Revolution – Solving the financing grid-lock for technology companies“ (Neljanda tööstusrevolutsiooni rahastamine – tehnoloogiaettevõtete rahastamisprobleemide lahendamine), Prantsusmaa majandus- ja rahandusministeerium, juuli 2019.

50. kutsub EIPd üles toetama küberturvalisuse alaste võimete tugevdamist ELis, et muuta Euroopa vastupidavamaks, tõhustades samal ajal olemasolevat koostööd liikmesriikide vahel, ning et kaitsta elutähtsate teenuste osutajaid ja olulisi teenuseid;

51. rõhutab asjaolu, et kriitiliste toormete tarnekindlus on otsustava tähtsusega rohe- ja digiülemineku, kaitsesektori ning ELi tööstusbaasi jaoks üldiselt; tuletab meelde EIP rolli ELi tooraineliidus ja liidu eesmärki muutuda kriitiliste toormete tarnete osas autonoomsemaks; toonitab, kui oluline on kriitiliste toormete puhul ringmajandusel põhinev lähenemisviis, et vähendada ELi sõltuvust ELi mittekuuluvatest riikidest ning suurendada liidu strateegilist autonoomiat; kutsub seetõttu EIPd üles investeerima rohkem kriitiliste toormete sektorisse, et suurendada toormetega seotud vastupanuvõimet, pöörates erilist tähelepanu teiseste toormete ringlussevõtule;

52. kutsub EIPd üles toetama Euroopa äriühingute tehnoloogilist ümberkujundamist ning töötajate ja ettevõtjate digioskuste arendamist;

EIP roll naabruskonnas ja strateegias „Global Gateway“

53. tunneb heameelt EIP olulise toetuse üle Ukrainale, pidades silmas Venemaa täiemahulist, põhjendamatut ja ebaseaduslikku agressioonisõda; nõuab ELi eelarveliste tagatiste suurendamist, et EIP saaks jätkata ja suurendada avaliku ja erasektori tehinguid Ukrainas, toetades Ukraina vahetute majanduslike probleemide lahendamist, kuid kavandades ka riigi ülesehitamist keskpikas ja pikas perspektiivis;

54. toonitab, et ELi mittekuuluvatest riikidest sõltuvuse vähendamiseks on oluline võtta kasutusele vastupidav Euroopa kontrolli all olev taristu, muu hulgas satelliitside, energeetika ja logistika valdkonnas;

55. rõhutab EIP olulist rolli liikmesriikide ja ELi mittekuuluvate riikide, eelkõige kandidaatriikide toetamisel, et nad saaksid juurdepääsu riskikapitaliturgudele, laiendades seeläbi investeerimisvõimalusi;

56. rõhutab, et ELi välistegevuse vahendite hulka kuuluv strateegia „Global Gateway“ on ülimalt oluline Euroopa ülemaailmse positsiooni jaoks ning selle eesmärk on edendada reeglitel põhinevat mitmepoolset süsteemi, kestlikku arengut, demokraatiat, inimõigusi, soolist võrdõiguslikkust ja õigusriiki; tunneb sellega seoses heameelt EIP kui ELi juhtiva arengupanga rolli üle; tuletab meelde ELi eelarvest antavate prognoositavate tagatiste tähtsust, et võimaldada EIP-l jätkata tehingute tegemist väljaspool ELi;

57. nõuab suuremat läbipaistvust ja avalikustamistavasid kooskõlas teiste hargmaiste arengupankadega ning niisuguse sõltumatu kaebuste lahendamise mehhanismi loomist, mis võimaldaks kaebuste

tulemuslikku lahendamist ja nende korral õiguskaitsevahendite pakkumist; rõhutab vajadust niisuguste tulemuslike mehhanismide järele, mille eesmärk on tagada EIP rahastatud projektidest mõjutatud kogukondade osalemine ja vastutus nende ees, tagamaks, et strateegia „Global Gateway“ projektid vastavad kohalikele vajadustele, on sootundlikud ja annavad sisulisi arengualaseid tulemusi; toonitab üldsuse osalemise tähtsust, eelkõige EIP kriitiliste toormetega seotud kavandamis-, hindamis- ja järelevalveprotsessides, hõlmates ka põliskogukondade eelnevat vabatahtlikku ja teadvat nõusolekut, mis on sätestatud põlisrahvaste õiguste ÜRO deklaratsioonis;

58. nõuab taas, et EIP Global keskenduks segarahastamistoimingutes valdkondadele, kus need võivad pakkuda kohalikule majandusele lisaväärtust, vältides samas erakapitali väljatõrjumist, ning tagaks, et segarahastamist ei kasutata oluliste avalike teenuste, eelkõige tervishoiu, hariduse ja sotsiaalkaitse jaoks; tuletab meelde, et EIP investeeringuid selles valdkonnas peaksid suunama ELi arengupoliitika eesmärgid, eelkõige eesmärk parandada tervishoiuteenuste taskukohast kättesaadavust, et tagada paremad tervisenäitajad kõigile, eelkõige naistele;

59. ootab, et EIP reageeriks oma üleilmses tegevuses kiiresti ka muutuvatele tegelikele oludele ja kiireloomulistele vajadustele; rõhutab arenguabi rahastamise puudujääki, mis on tingitud USA abi külmutamisest ja maailma lõunapoolsetele riikidele suunatud rahastuse vähendamisest; nõuab konkreetseid algatusi, et ennetada humanitaar- või tervisekriise, toetada üleaafrikalist kaubandust, taristut ja piirkondlikku integratsiooni ning tugevdada sidemeid Euroopaga; tunneb heameelt EIP Globali kavatsuse üle suurendada suurema riskiga tehinguid, mida võimaldab arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ (NDICI-Global Europe) mandaat;

60. tunneb muret teadete pärast, mille kohaselt ehitavad mõningaid väljaspool ELi elluviidavaid ELi rahastatavaid projekte, sealhulgas strateegia „Global Gateway“ raames, Hiina äriühingud, kusjuures Hiina äriühingud võidavad kohati rohkem EIP rahastatavaid lepinguid kui ELi äriühingud; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks võrdsed tingimused, tehes EIPga koostööd selleks, et suurendada Euroopa äriühingute osalust; soovitab hanketavasid, milles eelistatakse madalaimale hinnale parimat hinna ja kvaliteedi suhet, et edendada ausat konkurentsi ja järgida ELi väärtusi;

61. tunneb heameelt EIP ja veel üheksa mitmepoolse arengupanga jõupingutuste üle tugevdada oma koostööd kestliku arengu eesmärkide saavutamise edendamisel; palub EIP-l teha jätkuvalt koostööd teiste kahe- ja mitmepoolsete institutsioonidega, et töötada välja ja kohaldada ühiseid meetodeid arengumõju analüüsimiseks, et tagada pikaajaline positiivne mõju ja lisaväärtus;

62. tunneb heameelt EIP teate üle, mille kohaselt ta kavatseb suurendada selliste sektorite toetust nagu veevarustus, väikeettevõtjad, taastuvenergia ja energiatõhusus, ning tugevdada veelgi partnerlusi Euroopas ja kogu maailmas, sealhulgas erasektori osalejatega, et saavutada kohapeal võimalikult suur mõju;

Juhtimine: vastutus ja läbipaistvus

63. rõhutab, et EIP kasvava rolliga peaks kaasnema suurem demokraatlik vastutus ja läbipaistvus, sealhulgas projektidega seotud dokumentide õigeaegsem avaldamine; kordab oma nõudmist, et Euroopa Parlament ja EIP sõlmiksid institutsioonidevahelise kokkuleppe, et muuta olemasolev koostöö ametlikuks ja seda tõhustada, sealhulgas korrapärase struktureeritud dialoogi kaudu, Euroopa Parlamendi parema juurdepääsu kaudu EIP dokumentidele ja andmetele ning Euroopa Parlamendile võimaluse andmise kaudu esitada EIP-le kirjalikult vastatavaid küsimusi, nagu on juba ette nähtud Euroopa Keskpanga puhul; palub sellega seoses, et EIP annaks Euroopa Parlamendile selge ja lihtsustatud ülevaate ELi eelarvest tehtavatest maksetest oma bilansis, bilansivälises arvestuses ja kasumiaruandes;

64. rõhutab, kui oluline on, et EIP tagaks rahastatavate projektide täieliku läbipaistvuse ja jälgitavuse, sealhulgas üksikasjalikuma teabe, et võimaldada nõuetekohast järelevalvet kõigi asjaomaste sidusrühmade, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioonide poolt, mitte ainult vastutavate ministeeriumide poolt; tuletab meelde, et kõigil ELi rahaliste vahendite saajatel on üldine kohustus teha teatavaks rahastuse päritolu ja tagada saadud ELi rahaliste vahendite nähtavus; kutsub EIP Gruppi üles tagama, et vahendite lõplikud saajad täidaksid ELi rahalise toetuse nähtavuse tingimusi;

65. kutsub EIPd üles suurendama Euroopa äriühingute osalemist EIP rahastatavate projektide jaoks algatatud hankemenetlustes; ergutab EIPd soovitama laenuvõtjatel seada esikohale Euroopa äriühingute rahastamiskõlblikkus, et tugevdada Euroopa konkurentsivõimet;

66. toonitab, kui oluline on, et EIP Grupp järgiks kõrgeimaid standardeid mis tahes vormis pettuste, maksudest kõrvalehoidmise, maksustamise vältimise, rahapesu ja terrorismi rahastamise ennetamisel; märgib, et EIP Grupi rahastuse usaldusväärsuse tagamine on ülimalt oluline, et tagada üldsuse usaldus ja vahendite tulemuslik kasutamine; võtab teadmiseks Euroopa Ombudsmani lõpule viidud uurimised ning Euroopa Prokuratuuri ja Euroopa Pettustevastase Ameti käimasolevad uurimised ning ootab täielikku selgust ja asjakohaste järelmeetmete võtmist, sealhulgas mis tahes vajalikke tagajärgi;

67. kordab oma nõudmist, et EIP kaaluks halduskomitee tööjaotuse kooskõlla viimist ELi institutsioonide soovitustega, et aidata leevendada võimalikke huvide konflikte;

68. tunneb heameelt 2024. aastal Euroopa Investeerimispangas kehtestatud ametiühingute tunnustamise raamistiku üle;

69. tunneb heameelt EIP mitmekesisuse, võrdsuse ja kaasamise põhimõtete üle, sealhulgas eesmärgi üle, mille kohaselt peaks 2026. aasta lõpuks olema vähemalt 40 % juhtivatest ametikohtadest täidetud naistega; nõuab ELi riikide kodakondsuste geograafiliselt tasakaalustatud esindatust töötajate seas;

70. rõhutab vajadust tugevdada EIP inimõigustega seotud põhimõtteid, sealhulgas kehtestada selge ja mõjus inimõigustealase hoolsuskohustuse raamistik ja strateegia; rõhutab, et keskkonna- ja sotsiaalse mõju hindamisi peaksid tegema sõltumatud eksperdid ning et kehtestada tuleks sõltumatud kontrollimehhanismid, et jälgida EIP klientide endapoolset seiret ja aruandlust;

o
o o

71. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning Euroopa Investeerimispangale.